Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

6. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**T.0.6.6** Metnin yüzey anlamını belirleyebilme	Çünkü dünyadaki suların yaklaşık %97'si tuzludur; kullanabildiğimiz tatlı su çok azdır. Öneriler: diş fırçalarken musluğu kapatmak, çamaşır makinesini tam dolmadan çalıştırmamak, damlatan muslukları onarmak (herhangi ikisi).	Yanılma nedenini (tatlı suyun azlığı) yazma **(6 p)** İki öneri (her biri 2 p) **(4 p)** **Toplam: 10 p**
2	**T.0.6.19** Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme	1. Sayısal verilerden yararlanma: "yaklaşık dörtte üçü", "yüzde doksan yedisi tuzlu sudur". 2. Örnekleme: "Örneğin dişlerimizi fırçalarken musluğu kapatmak…" 3. Benzetme / karşılaştırma: "Ormanlar nasıl ağaç ağaç büyürse su tasarrufu da damla damla birikir." (Tanımlama: "Su, … en temel maddelerden biridir." de kabul edilir.)	Her doğru yol adı (3 × 2 p) **(6 p)** Her yol için doğru örnek (3 × 2 p) **(6 p)** **Toplam: 12 p**
3	**T.0.6.9** Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme	Ana fikir: Tatlı su sınırlıdır; günlük yaşamdaki küçük tasarruf davranışlarıyla suyu korumalıyız. Başlık, tek bir damlanın bile önemli olduğunu, küçük tasarrufların birikerek büyük fark yarattığını vurgular; bu da ana fikirle örtüşür.	Ana fikri doğru belirleme **(6 p)** Başlıkla ana fikir arasındaki ilişkiyi açıklama **(6 p)** **Toplam: 12 p**
4	**T.0.6.7** Görselle iletilen anlamı belirleyebilme	İfade grafikle uyuşmamaktadır. Su kullanımı 1. haftadan 3. haftaya kadar azalmış (30 → 26 → 22 m^3), ancak 4. haftada artmıştır (22 → 24 m^3). Düzeltilmiş ifade: "Su kullanımımız ilk üç hafta azaldı, son hafta biraz arttı; yine de kampanya başlangıcına göre daha az su kullanıyoruz."	Değerlendirme yargısı **(3 p)** Grafikten veriyle gerekçe (4. haftadaki artış) **(5 p)** İfadeyi grafiğe uygun düzeltme **(4 p)** **Toplam: 12 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
5a	**T.O.6.11** Metinler arası karşılaştırma yapabilme	Suya kavuşmanın verdiği sevinç / mutluluk. Metin B: “gürül gürül su geldi. Kardeşim Ali sevinçle bağırdı.” Metin C: “Kuşlar dallarda ötüştü, / Çocuklar yola üşüştü.”	Ortak duyguyu belirleme **(3 p)** İki metinden birer kanıt **(4 p)** **Toplam: 7 p**
5b		Metin B bir günlüktür; yaşanmış bir olayı düzyazıyla, birinci kişinin ağzından anlatır. Metin C bir şiirdir; dizeler, kıtalar ve uyaklarla duygu anlatır. Ece’nin musluktan akan suyun “büyük bir şans” olduğunu fark etmesi, Metin A’daki “kullanabildiğimiz tatlı su çok azdır” / suyun değerli olduğu düşüncesiyle örtüşür.	Tür ve anlatım farkı **(4 p)** Metin A ile ilişki kurma **(3 p)** **Toplam: 7 p**
6	**T.O.6.18** Şiirin biçim özelliklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme	8’li hece ölçüsü; 2 kıta; uyak düzeni her iki kıtada aabb. İkinci kıta: ak-tı / bak-tı → uyak “-ak”, redif “-tı”; ötüş-tü / üşüş-tü → uyak “-üş”, redif “-tü”.	Ölçü (8’li hece) **(3 p)** Kıta sayısı (2) **(2 p)** Uyak düzeni (aabb) **(3 p)** İkinci kıtadaki uyaklar **(3 p)** İkinci kıtadaki redifler **(3 p)** **Toplam: 14 p**
7	**T.Y.6.7** Yaratıcı yazı yazabilme	Öğrencinin özgün yazısı. Örnek: “Damlanın Yolculuğu” – Damla buluttan düşer, toprağa süzülür, dereye karışır; bir barajda bekler. Arıtma tesisinden geçip bir musluğa ulaşır. Musluk açık unutulunca boşa akacağından korkar; bir çocuğun musluğu kapatmasıyla rahatlar.	Başlık **(1 p)** “Ben” diliyle tutarlı anlatım **(3 p)** Yolculuğun aşamalarını anlatma **(3 p)** Sorun ve çözüm **(4 p)** Özgünlük, yazım ve noktalama **(3 p)** **Toplam: 14 p**
8	**T.Y.6.21** Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme	1. Van gölüne → Van Gölü’ne (özel adı oluşturan “Gölü” büyük harfle yazılır; özel ada gelen ek kesmeyle ayrılır). 2. sordu “ → sordu: “ (aktarılan sözden önce iki nokta). 3. biliyormusun → biliyor musun (soru eki ayrı yazılır). 4. Herşey → Her şey (ayrı yazılır).	Van Gölü’ne **(3 p)** İki nokta **(3 p)** biliyor musun **(3 p)** Her şey **(3 p)** **Toplam: 12 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.